

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	С - соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність	С5 Соціологія
Освітня програма	Аналітика соціальних даних
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	очна(денна)
Рік підготовки, семестр	I курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	60 годин / 2 кредити ЄКТС (лекції – 16 год., практичні заняття – 14 год., СРС – 30 год.)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік, модульна контрольна робота
Розклад занять	http://schedule.kpi.ua/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лекції проводить: Акімова Олена Андріївна, кандидат філософських наук, доцент, доцент ТПУ Практичні заняття проводить: викладач кафедри ТПУ Тимошенко Ірина Валеріївна, ballamut@ill.kpi.ua
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/NjE5NjU0MDE2Mzg5?cjc=hlzo5b5

— Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Сучасна підготовка висококваліфікованих фахівців у сфері «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціалізацією на аналізі соціальних даних неможлива без успішного засвоєння навичок використання сучасних інструментів дослідження публічної політики сталого розвитку. Відповідаючи на глобальний виклик, який прийняли провідні країни ЄС та світу, Україна також зобов'язалася сприяти досягненню цілей сталого розвитку. Ці цілі не можуть бути реалізовані без розуміння їх основних принципів тими, хто досліджуватиме, вдосконалюватиме та поширюватиме цю концепцію – соціологами, аналітиками, громадськими діячами, медіа, експертами, науковими консультантами та іншими професіоналами цієї галузі.

Місія КПІ ім. Ігоря Сікорського полягає в тому, щоб робити значний внесок у сталий розвиток суспільства через інтернаціоналізацію та інтеграцію освіти, сучасних наукових досліджень і інновацій. Створюються умови для всебічного професійного, інтелектуального, соціального та творчого розвитку особистості на найвищих рівнях у освітньо-науковому середовищі. Для досягнення цієї амбітної мети студентам пропонується ознайомитися з основними принципами

сталого розвитку, а також з підходами до його досягнення як через самоорганізацію, так і через управління складними соціально-економічними системами.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів знань про міждисциплінарний і системно-структурний підхід до розуміння і вивчення основних проблем взаємодії людини і навколишнього середовища з точки зору дотримання принципів сталого розвитку, отримання відповідного рівня знань, досвіду і практичних навичок в оперуванні основними принципами і підходами у сфері зеленого зростання, зокрема, соціальних, економічних та екологічних аспектів багатооборотної економіки задля забезпечення і підтримування сталого споживання, а також формування у студентів здатності ефективно аналізувати внутрішню і зовнішню структури системи суспільних взаємозв'язків крізь призму законів і принципів сталого розвитку, моделювати і планувати розвиток системи суспільних взаємозв'язків у сферах людської діяльності на основі показників (індикаторів, індексів) оцінки стану і змін системи розвитку.

Предметом навчальної дисципліни є сучасні підходи до використання інструментів сталого розвитку, спрямованих на вирішення соціальних, економічних та екологічних проблем людства, покращення умов та якості життя Людини, зменшення шкоди навколишньому природному середовищу та забезпечення умов життя прийдешнім поколінням. Сталий розвиток – це концепція, що динамічно розвивається та має різні аспекти й тлумачення, відображає бачення світу, відповідне місцевим і культурним умовам, у якому процес розвитку «служує задоволенню потреб нинішнього покоління без шкоди для можливості майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби». Впровадження ідей сталого розвитку ускладнене без популяризації цієї ідеї в суспільстві. Для забезпечення освіти в інтересах сталого розвитку необхідно мати чітку уяву про те, що означає сталий розвиток й які цілі він переслідує. Відповідно до рекомендацій Конференції ООН зі сталого розвитку (Ріо-де-Жанейро, 2012 р.) вивчення проблем сталого розвитку повинне входити складовою частиною в програми підготовки фахівців. Протягом вивчення цієї дисципліни студенти одержують комплекс знань за такими напрямками сталого розвитку: зелений суспільний розвиток, еко-політика в користуванні ресурсами навколишнього середовища й екологічно відповідальний економіко-технологічний розвиток як рушійна сила сталого зростання.

Після вивчення дисципліни студенти набудуть компетентності щодо здатності критично оцінювати проблемні ситуації, виявляти та вирішувати їх на основі наукового методологічного, організаційного і правового підґрунтя, необхідного для здійснення науково-інноваційних пошуків у всіх сферах суспільного буття. Окрім того, вивчення дисципліни слугує базою для подальшого розвитку абстрактного мислення, оволодіння методами аналізу та синтезу.

Згідно з вимогами ОНП метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів як майбутніх професіоналів здатностей:

ЗК 01 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ФК 01 - Здатність аналізувати соціальні явища і процеси.

ФК 02 - Здатність виявляти, діагностувати та інтерпретувати соціальні проблеми українського суспільства та світової спільноти.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми студенти після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати такі результати навчання:

ПРН 02 - Здійснювати діагностику та інтерпретацію соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причини їхнього виникнення та наслідки.

ПРН 04 - Застосовувати наукові знання, соціологічні та статистичні методи, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язування складних задач соціології та суміжних галузей знань.

ПРН 05 - Здійснювати пошук, аналізувати та оцінювати необхідну інформацію в науковій літературі, банках даних та інших джерелах.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити: Вивчення дисципліни спирається на знання, отримані в низці програм попередніх років навчання (бакалаврат), зокрема, в частині розуміння загальних засад функціонування та розвитку складних соціальних систем; загальних законів розвитку; законів діалектики. Підґрунтям вивчення дисципліни є знання щодо структури і функціонування соціальних та політичних інститутів, політичних процесів і глобальних проблем людства.

Постреквізити: ЗО04 Лідерство та антикризовий менеджмент.

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Становлення концепції сталого розвитку: витоки ідеї, реакція та рішення світового співтовариства

Тема 2. Глобальні проблеми сучасного світу в контексті сталого розвитку: соціальна складова

Тема 3. Проблеми забезпечення сталого економічного розвитку

Тема 4. Належне урядування в контексті соціального виміру сталого розвитку

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Управлінські інструменти забезпечення сталого розвитку [Електронний ресурс] : навчальний посібник для здобувачів ступеня магістра спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» та спеціальності 081 «Право» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. А. М. Іщенко, О. А. Акімова. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,86 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 103 с. – Назва з екрана. Доступ за [посиланням](#)
2. Стратегії сталого розвитку : навч. посіб. / В. В. Добровольський, Є. М. Безсонов, Г. В. Непеїна, Д. О. Крисінська, Н. А. Сербулова. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. – 160 с. Доступ за [посиланням](#)
3. Стратегія сталого розвитку регіону : підручник / М. О. Клименко, О. М. Клименко, Л. В. Клименко. – К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. – 312 с. Доступ за [посиланням](#)
4. Стратегія сталого розвитку: Європейські горизонти [Електронний ресурс]: Підручник / І.Л. Якименко, Л.П. Петрашко, Т.М. Димань, О.М. Салавор, Є.Б. Шаповалов, М.А. Галабурда, О.В. Ничик, О.В. Мартинюк. – К.: НУХТ, 2022. – 337 с. Доступ за [посиланням](#)
5. Стратегія сталого розвитку: Підручник / [В.М.Боголюбов, М.О. Клименко, Мельник Л.Г., О.О. Ракоїд]. За редакцією професора В.М.Боголюбова і. – К.: ВЦ НУБІПУ, 2018. – 446 с. Доступ за [посиланням](#)

Додаткова література

(факультативно / ознайомлення)

6. Посібник пресової практики з гендерної перспективи / Ю. Гончар, Т. Кузнецова, О. Погорелов, С. Штурхецький. – За ред. С. В. Штурхецького. – Рівне: видавець О. Зень, 2015. – 200 с. Доступ за [посиланням](#)
7. Зайко Л. Я. Мас-медіа як чинник формування суспільної свідомості: соціально-філософський аналіз. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук (доктора філософії) за спеціальністю 09.00.03 – «Соціальна філософія та філософія історії» – Житомирський державний університет імені Івана Франка, Житомир, 2019. Доступ за [посиланням](#).
8. Аналіз сталого розвитку — глобальний і регіональний контексти / Міжнар. рада з науки (ISC) та ін.; наук. кер. проекту М. З. Згуровський. — К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. — Ч. 1. Глобальний аналіз якості і безпеки життя (2019). — 216 с. Доступ за [посиланням](#).
9. Аналіз сталого розвитку — глобальний і регіональний контексти / Міжнар. рада з науки (ISC) та ін.; наук. кер. проекту М. З. Згуровський. — К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. — Ч. 2. Україна

- в індикаторах сталого розвитку (2019). — 112 с. Доступ за [посиланням](#).
10. Інклюзивне зелене зростання: Методичні вказівки до проведення семінарських занять, самостійної роботи та виконання індивідуального завдання для студентів другого (магістерського) рівня підготовки усіх спеціальностей / Уклад.: І.М. Джигирей. — Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. — 63 с. Доступ за [посиланням](#)
 11. Форсайт економіки України: середньостроковий (2015–2020 роки) і довгостроковий (2020–2030 роки) часові горизонти / наук. Керівник проекту акад. НАН України М. З. Згуровський / Бойко Т.В., Джигирей І.М. та ін. // Міжнародна рада з науки (ICSU); Комітет із системного аналізу при Президії НАН України; Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»; Інститут прикладного системного аналізу НАН України і МОН України; Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку. — Київ: НТУУ «КПІ», 2015. URL: <http://wdc.org.ua/sites/default/files/WDC-IASA-FORSIGHT-UA.pdf>

Інформаційні ресурси

12. Sustainable development knowledge platform [Electron. resource] / UN. — Access link: <https://sustainabledevelopment.un.org>
13. Публікації ООН в Україні [Електрон. ресурс] / ООН в Україні. — Режим доступу: <http://www.un.org.ua/ua/publikatsii-ta-zvity/un-in-ukrainepublications>
14. Публікації ПРООН в Україні [Електрон. ресурс] / ПРООН в Україні. — Режим доступу: <https://issuu.com/undrukaine>
15. Сталий розвиток для України [Електрон. ресурс]. — Режим доступу: <http://sd4ua.org>
16. Good Governance in Sustainable Development [Електрон. ресурс]. — Режим доступу: <https://sustainabledevelopment.un.org/partnership/?p=1545>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Навчальна дисципліна охоплює 16 годин лекцій та 14 годин практичних занять відповідності до структури курсу за 4 основними темами.

Практичні заняття зорієнтовано на ініціювання та підтримку дискусій довкола проблем, винесених на обговорення. За запропонованим викладачем планом заняття здобувачі освіти здійснюють огляд наукової та навчальної літератури та беруть участь у обговоренні, яке модерується викладачем.

Тема 1. Становлення концепції сталого розвитку: витоки ідеї, реакція та рішення світового співтовариства	
1	Лекція 1. Передумови виникнення концепції і визначення поняття «сталий розвиток» Виміри та складові сталого розвитку. Роль людини в еволюціонуванні біосфери. Визначення меж зростання. Міжнародне співробітництво задля сталого розвитку. Література: 1-5
2	Практичне заняття 1. Роль світових інституцій у впровадженні сталого розвитку як нової парадигми суспільного зростання Діяльність ООН у сфері реалізування концепції сталого розвитку. Новий порядок денний в сфері сталого розвитку після 2015 року «Перетворення нашого світу: Порядок денний в області сталого розвитку на період до 2030 року». Цілі сталого розвитку. Формальні функції ООН у сфері сталого розвитку: збирання знань і даних. Підтримування ООН міжурядового ухвалювання рішень у сфері сталого розвитку. Система ООН як каталізатор дій у сфері сталого розвитку. Форум високого рівня зі сталого розвитку ООН. Підтримування і зміцнення багатосторонніх партнерств у сфері сталого розвитку. Фінансові механізми сталого розвитку світових інституцій. Мобілізування і примноження фінансових ресурсів задля сталого розвитку. Світовий банк та імплементація принципів нового енвайронменталізму.

	Література: 1-5
3	Лекція 2. Метрика сталого розвитку
	Проблеми вимірювання функціонування складних соціальних систем. Вимірювання на основі базових макроекономічних показників: можливості та обмеження. Література: 3,4, 8,9,11,1, 12-16
4	Практичне заняття 2. Оцінювання сталого розвитку в індексах та індикаторах. Поняття індекс та індикатор. Практичне заняття з побудови інтегрованих індексів. Література: 8,9,11,1, 12-16
5	Лекція 3. Джерела та якість даних для метрики сталого розвитку Поняття “інформація”, “дані”, “знання”. Якість інформації. Джерела даних для вимірювання сталості: державна статистика, відкриті дані, соціологічна інформації, публічна інформація, Big data. Література: 1,8,9,11,12-16
6	Практичне заняття 3. Україна в системі глобальних метрик сталого розвитку Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року. Вимірювання досягнення цілей сталого розвитку регіонами України: вибір індикаторів та визначення базових рівнів Література: 1,8,9,11, 12-16
Тема 2. Глобальні проблеми сучасного світу в контексті сталого розвитку: соціальна складова	
7	Лекція 4. Глобальні ризики та загрози забезпечення сталості Модель чотирикратного стискання. Сутність та основні ознаки процесу глобалізації сучасного світового господарства. Глобальні екологічні ризики на шляху до сталого розвитку. Глобальні соціальні загрози людству. Політичні конфлікти та глобальні політичні проблеми як чинник дестабілізації соціально- економічного розвитку. Система глобальних ризиків та загроз за методологією Світового економічного форуму. Короткотермінові та довготермінові ризики. Методологія моделювання глобальних ризиків. Література: 1,8,9,11, 12-16
8	Практичне заняття 4. Соціальні, екологічні та економічні аспекти неперевищення планетарних меж у глобальному і національному контексті. Проблеми бідності та нерівності. Виклики соціальної інклюзії. Поняття соціальної сталості. Взаємозв'язок проблем бідності та соціальної нерівності з глобальними екологічними та економічними кризами. Уникнення «потрійної несправедливості», у тому числі у питаннях пов'язаних зі зміною клімату. Бідність як соціальний феномен. Проблема бідності у цілях сталого розвитку. Проблема нерівності у цілях сталого розвитку. Поняття соціальної інклюзії і соціального відторгнення. Причини соціального відторгнення. Особливості вимірювання бідності та нерівності . Політика та заходи у країнах світу з подолання бідності, нерівності та соціального відторгнення. Соціально- економічні проблеми мегаполісів. Література: 1,6, 15,2-4
Тема 3. Проблеми забезпечення сталого економічного розвитку	
9	Лекція 5. Виклики та проблеми сталого керування ресурсами Глобальні екологічні кризи як наслідок науково-технічного прогресу. Проблема сировинного прокляття: розгляд кейсів. Виклики диверсифікації

	економіки. Основні тренди та перспективи розвитку біоекономіки. Література: 1,11, 4,5
10	Практичне заняття 6. Стале керування ресурсами. Основи багатооборотної економіки Поняття багатооборотної економіки. Парадигма «від колиски до колиски». Перехід до оборотної економіки. Приклади реалізування парадигми «від колиски до колиски. Вуглецева, безвуглецева економіка, біоекономіка. Література: 1,11, 4,5
Тема 4. Належне урядування в контексті соціального виміру сталого розвитку	
11	Лекція 6. Виклики управління задля досягнення цілей сталого розвитку. Концепція належного врядування. Еволюція концепції Good governance (належного врядування) як засадничої концепції сучасного управління державою на засадах сталого розвитку. 12 принципів доброго демократичного врядування на місцевому рівні. Прозорість та підзвітність як імперативи належного урядування. Корупція як загроза сталому розвитку держави. Рамки стратегічного планування в Україні: національний і субнаціональний рівні. Література: 1
12	Практичне заняття 6. Врахування гендерних аспектів в процесі аналітики соціальних даних. Гендернозбалансований підхід. Гендернодизагредована статистика. Гендерно чутливі дані. Гендерна статистика як інструмент гендерного аналізу та оцінки гендерного впливу. Література: 6
13	Лекція 7. Соціальна відповідальність громадянина, держави та бізнесу як імператив забезпечення гармонізованого розвитку суспільства Поняття соціальної відповідальності: історія, суть та принципи. Моделі соціальної відповідальності. Форми та види соціальної відповідальності. Суб'єкти соціальної відповідальності. Соціальна відповідальність бізнесу як фактор забезпечення сталого розвитку суспільства. Корпоративна соціальна відповідальність. Державно-приватне партнерство у забезпеченні соціальної відповідальності. Література: 1,4,5
14	Лекція 8. Міжнародні стандарти звітності у сфері сталості. Управлінські рішення в контексті досягнення ЦСР: соціальні дилеми та виклики досягнення компромісу на шляху до сталого розвитку. Нефінансова звітність як інструмент управління сталим розвитком. Ключові глобальні тренди у звітності з питань сталого розвитку. Стандарти звітності зі сталого розвитку Глобальної ініціативи зі звітності (GRI Sustainability Reporting Standards), AA1000 AccountAbility Principles, Звіт про управління (Звіт керівництва). Соціальні дилеми та соціальний компроміс. Базові поняття теорії ігор: соціальні взаємодії та соціальні дилеми. Соціальні дилеми та способи їх вирішення. Діалектика кооперативного та індивідуального вибору. Література: 1,12-16
15	Практичне заняття 7. Модульна контрольна робота

Самостійна робота студента

Самостійна робота студента охоплює такі складники як підготування до поточних опитувань, підготування до практичних занять, зокрема підготування доповіді та співдоповіді, електронних коротких інформаційних звітів у вказаний викладачем термін.

Самостійна робота здобувача включає:

підготовка до аудиторних занять – 20 год;

підготовка до модульної контрольної роботи – 4 год;

підготовка до заліку – 6 год.

Загалом – 30 год.

— Політика та контроль

6. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять. Відсутність на аудиторному занятті не передбачає нарахування штрафних балів, оскільки фінальний рейтинговий бал студента формується виключно на основі оцінювання результатів навчання. Разом з тим, обговорення результатів виконання тематичних завдань, а також презентація / публічний виступ та участь у обговореннях та доповнення на семінарах оцінюватимуться під час аудиторних занять.

Для активної участі у роботі семінару студент готується за рекомендованою викладачем до певного семінарського заняття літературою. Участь у роботі семінару також передбачає підготування однієї доповіді та однієї співдоповіді у межах усіх занять.

Пропущені контрольні заходи оцінювання. Кожен студент має право відпрацювати пропущені з поважної причини (лікарняний, мобільність тощо) заняття за рахунок самостійної роботи. Детальніше за посиланням: <https://kpi.ua/files/n3277.pdf>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання. Студент може підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Студенти мають право аргументовано оскаржити результати контрольних заходів, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного.

Календарний контроль проводиться з метою підвищення якості навчання студентів та моніторингу виконання студентом вимог силабусу.

Критерій		Перший календарний контроль	Другий календарний контроль
Термін календарного контролю		Тиждень 8	Тиждень 14
Умови отримання позитивної оцінки	Поточний рейтинг	≥ 10 балів	≥ 30 балів

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Інклюзивне навчання. Засвоєння знань та умінь в ході вивчення дисципліни «Інклюзивне зелене зростання» може бути доступним для більшості осіб з особливими освітніми потребами, окрім здобувачів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів.

Навчання іноземною мовою. У ході виконання завдань студентам може бути рекомендовано звернутися до англомовних джерел.

Призначення заохочувальних балів. Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання сума всіх заохочувальних балів не може перевищувати 10% рейтингової шкали оцінювання.

Заохочувальні бали	
Критерій	Ваговий бал
Написання тез, статті, підготовка наукової роботи для участі у конкурсі студентських наукових робіт (за тематикою навчальної дисципліни)	5-10 балів
Участь у міжнародних, всеукраїнських та/або інших заходах та/або конкурсах (за тематикою навчальної дисципліни)	5-10 балів

Підготування до семінарських занять та контрольних заходів здійснюється під час самостійної роботи студентів з можливістю консультування з викладачем у визначений час консультацій або за допомогою електронного листування (електронна пошта, месенджери).

7. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Семестрова атестація проводиться у вигляді заліку. Для оцінювання результатів навчання застосовується 100-бальна рейтингова система та університетська шкала.

Поточний контроль: фронтальні опитування, участь у роботі семінарів, доповідання, електронне звітування, МКР.

Календарний контроль: провадиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.

Семестровий контроль: залік

Умови допуску до семестрового контролю: Якщо семестровий рейтинг більше 60 балів студент може не виходити на залікову контрольну роботу, а отримати оцінку у відповідності до досягнутої кількості балів.

Модульна контрольна робота. Кожна з двох частин модульної контрольної роботи містить два відкритих запитання. За розгорнуту та аргументовану відповідь на питання студент отримує від 10 до 6 балів, за стислу без наведення релевантних підтверджень – від 5 до 1 бала, за невірну – 0 балів.

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	Кількість	Разом
1.	Презентація й публічний виступ, участь у обговореннях та доповнення	60%	3	20	60*
2.	Модульна контрольна робота	40%	20	2	40
	Разом	100			

Для отримання заліку з дисципліни «автоматом» потрібно мати рейтинг не менше 60 балів. Студенти, які наприкінці семестру мають рейтинг менше 60 балів, а також ті, хто хоче підвищити оцінку, виконують залікову контрольну роботу.

Відповіді на заліку оцінюється у сумі в 100 балів та нараховуються за відповіді на 2 питання:

- повна відповідь/виконане завдання (не менше за 90% потрібної інформації) – 50-45 балів;
- достатньо повна відповідь/ виконане завдання (не менше за 75% потрібної інформації) – 44-38 балів;
- неповна відповідь/ виконане завдання (не менше за 60% потрібної інформації) – 37-30 балів;

-неповна відповідь / не виконане завдання(менше за 60% потрібної інформації) – 29-0 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно

Онлайн-курси

За бажанням здобувача та за погодженням із викладачем окремі змістовні блоки дисципліни можуть бути освоєні шляхом проходження обраних онлайн-курсів, якість та зміст яких відповідають загальним вимогам до проходження даного курсу, та можуть бути зараховані в частині 1 та 2 контрольних заходів оцінювання. При цьому перезарахування балів передбачає пред'явлення здобувачем сертифікату про проходження курсу (з позначенням дати, що відповідає терміну вивчення дисципліни згідно графіку навчального процесу) та програми курсу.

1. <https://coursera.org/learn/sustainable-development>
2. <https://coursera.org/learn/global-sustainable-development>
3. <https://coursera.org/learn/responsible-management>
4. <https://coursera.org/learn/global-sustainability-be-sustainable>
5. <https://coursera.org/learn/sdgbusiness>
6. <https://coursera.org/learn/corp-sustainability>
7. <https://coursera.org/learn/business-case-sustainability>
8. <https://coursera.org/learn/sustainability-through-soccer>
9. <https://coursera.org/learn/greening-the-economy>
10. <https://coursera.org/learn/sustainability>

8. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль представлено у Додатку А.

Методи та форми навчання включають не лише традиційні університетські лекції та семінарські заняття, а також елементи роботи в командах, брейншторму та групових дискусій. Застосовуються стратегії активного навчання, які визначаються такими методами та технологіями: методи проблемного навчання (дослідницький метод); особистісно-орієнтовані технології, засновані на таких формах і методах навчання як кейс-технологія і проектна технологія; візуалізація та інформаційно-комунікаційні технології, зокрема електронні презентації для лекційних занять.

Комунікація з викладачем будується за допомогою використання інформаційної системи «Електронний кампус», платформи дистанційного навчання «Сікорський», а також такими інструментами комунікації, як електронна пошта, Telegram і Viber. Під час навчання та для взаємодії зі студентами використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві технології для вирішення навчальних завдань.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Укладено:

доцент кафедри теорії та практики управління, канд. філос. наук Акімова Олена Андріївна старший
викладач кафедри теорії та практики управління, Іщенко Анна Миколаївна
викладач кафедри теорії та практики управління, Тимошенко Ірина Валеріївна

Ухвалено кафедрою теорії та практики управління (протокол № 16 від 22.06.2026)

Погоджено Методичною комісією ФСП (протокол № 7 від 30.06.2026)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль:

1. Проаналізуйте основні віхи становлення концепції сталого розвитку.
2. Порівняйте виміри та складові сталого розвитку.
3. Наведіть приклади сталого та несталого розвитку.
4. Проаналізуйте основні програмні документи концепції сталого розвитку.
5. Оцініть результати Саміту Землі 1992 року у Ріо-де-Жанейро та Саміту Землі 2002 року в Йоганнесбурзі.
6. Проаналізуйте основні документи по зміні клімату.
7. Оцініть потенціал і проблеми України на шляху до сталого розвитку.
8. Проаналізуйте вплив доповіді «Межі зростання» на розвиток концепції сталого розвитку.
9. Охарактеризуйте міжнародне співробітництво в сфері сталого розвитку.
10. Визначте основні напрями діяльності ООН у сфері реалізування концепції сталого розвитку.
11. Проаналізуйте цілі сталого розвитку.
12. Проаналізуйте підтримування ООН міжурядового ухвалювання рішень у сфері сталого розвитку.
13. Охарактеризуйте глобальні програми дій «Стала енергетика для всіх», «Кожна жінка, кожна дитина» та інші.
14. Визначте основні фінансові механізми сталого розвитку світових інституцій.
15. Визначте роль міжнародних неурядових організацій у просуванні ідей сталого розвитку.
16. Проаналізуйте вплив глобалізаційних процесів на соціальний вимір сталого розвитку.
17. Охарактеризуйте основні проблеми вимірювання функціонування складних соціальних систем.
18. Проаналізуйте можливості та обмеження вимірювання на основі базових макроекономічних показників.
19. Охарактеризуйте пізнавальні обмеження ВВП.
20. Визначте поняття індекс та індикатор.
21. Проаналізуйте місце України у глобальних індексах та індикаторах.
22. Визначте основні джерела даних для метрики сталого розвитку.
23. Порівняйте зміст понять “інформація”, “дані”, “знання”. Якість інформації.
24. Визначте основні джерела даних для вимірювання сталості.
25. Охарактеризуйте сутність та основні ознаки процесу глобалізації сучасного світового господарства.
26. Визначте глобальні екологічні ризики на шляху до сталого розвитку.
27. Назвіть глобальні соціальні загрози людству.
28. Проаналізуйте вплив політичних конфліктів на дестабілізацію соціально-економічного розвитку.
29. Проаналізуйте систему глобальних ризиків та загроз за методологією Світового економічного форуму.
30. Зазначте короткотермінові та довготермінові ризики.
31. Визначте методологію моделювання глобальних ризиків.
32. Охарактеризуйте поняття соціальної сталості.
33. Проаналізуйте взаємозв'язок проблем бідності та соціальної нерівності з глобальними екологічними та економічними кризами.
34. Проаналізуйте бідність як соціальний феномен.
35. Проаналізуйте проблему подолання бідності у цілях сталого розвитку.
36. Проаналізуйте проблему нерівності у цілях сталого розвитку.
37. Охарактеризуйте поняття соціальної інклюзії і соціального відторгнення.
38. Назвіть причини соціального відторгнення.
39. Назвіть особливості вимірювання бідності та нерівності.
40. Проаналізуйте політику та заходи у країнах світу з подолання бідності, нерівності та

соціального відторгнення.

41. Наведіть приклади соціально-економічних проблем мегаполісів.
42. Порівняйте наступні поняття: споживання, надспоживання, споживацтво, консьюмеризм.
43. Проаналізуйте можливості освіти для сталого розвитку.
44. Проаналізуйте забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва як ціль сталого розвитку.
45. Проаналізуйте розгляд глобальних та національних завдань на шляху до сталого споживання.
46. Охарактеризуйте та наведіть приклади правил відповідального споживання.
47. Проаналізуйте феномен споживання в житті сучасної людини.
48. Наведіть характеристики суспільства споживання.
49. Проаналізуйте сучасні теорії споживацтва: Суспільство споживання (Бодріяр), та Хвильову концепцію Тофлера.
50. Охарактеризуйте місце споживача в ринковій системі.
51. Назвіть та проаналізуйте форми влади ринку над людиною.
52. Проаналізуйте вільний час як ресурс сталого розвитку.
53. Проаналізуйте поняття соціальної відповідальності: історія, суть та принципи.
54. Назвіть основні моделі соціальної відповідальності.
55. Назвіть форми та види соціальної відповідальності.
56. Назвіть суб'єкти соціальної відповідальності.
57. Проаналізуйте соціальну відповідальність бізнесу як фактор забезпечення сталого розвитку суспільства.
58. Наведіть відомі Вам приклади корпоративної соціальної відповідальності.
59. Проаналізуйте державно-приватне партнерство у забезпеченні соціальної відповідальності.
60. Визначте ознаки соціально-відповідальної держави.
61. Проаналізуйте еволюцію концепції Good governance як засадничої концепції сучасного управління державою на засадах сталого розвитку.
62. Охарактеризуйте 12 принципів доброго демократичного врядування на місцевому рівні.
63. Проаналізуйте прозорість та підзвітність як імперативи належного урядування.
64. Назвіть наслідки корупції як загрози сталому розвитку держави.
65. Охарактеризуйте соціальні дилеми та соціальний компроміс.
66. Наведіть приклади соціальних дилем та способів їх вирішення.
67. Проаналізуйте діалектику кооперативного та індивідуального вибору.
68. Назвіть геоетичні дилеми. Наведіть приклади.
69. Назвіть ресурсні дилеми, дилеми суспільного блага, дилема «нероби».